

Gemeentelijke bijdragen in Gemeenschappelijke Regelingen

Inleiding

Gemeenschappelijke regelingen zijn door de deelnemende gemeenten ingesteld om gemeentelijke taken uit te voeren. Het gaat dan vooral om taken die over de grenzen van gemeenten heen reiken en taken die door samenwerking met grotere doelmatigheid en efficiëntie kunnen worden uitgevoerd. In de loop van de afgelopen jaren is gebleken dat veel taken in minstens één van beide categorieën kunnen worden ondergebracht. Dit is dan ook de reden dat het takenpakket van Gemeenschappelijke Regelingen erg breed is geworden. De afgelopen jaren zijn de kosten van de GRn sterk toegenomen. Het gaat dan om vergoeding van loon- en prijsstijgingen, innovatieprojecten, de kosten van interne verbeterprojecten en kosten van nieuwe initiatieven. Allemaal op zichzelf goed verdedigbare bestedingen van de middelen van deelnemende gemeenten.

Financiële ontsporing

In de afgelopen jaren blijken de gemeentelijke bijdragen aan GRn harder te stijgen dan de toename van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. In 2024 stijgen de kosten van de GRn met ruim 10% terwijl de algemene uitkering uit het gemeentefonds met gemiddeld 7% toeneemt. In voorgaande jaren was de situatie niet veel anders. Dit betekent dat het beslag van GRn op de vrij besteedbare middelen van de gemeente op den duur ten koste gaan van de noodzakelijke uitgaven die gemeenten ook aan lokale voorzieningen moet besteden.

In de afgelopen begrotingsbehandeling in mei 2023 hebben verschillende gemeenten dit geluid laten horen. Enkele gemeenten, waaronder Oegstgeest, hebben zich uitgesproken voor een systeem waarin de gemeentelijke regelingen in financiële zin synchroon “trap-op trap-af” lopen met de algemene uitkering van het Gemeentefonds.

Voorstel

Het is van groot belang dat gemeenten meer grip krijgen op de kostenontwikkelingen van de Gemeenschappelijke Regelingen. Tegelijkertijd willen we de GRn de tijd en de kans geven op een geordende wijze afwegingen te maken waarin ook meer aandacht is voor de draagkracht van de deelnemende gemeenten. Als we de algemene uitkering van het Gemeentefonds (versie mei 2023) voor 2025 nader analyseren dan blijkt deze voor 2025 ten opzichte van 2024 voor de deelnemende gemeenten aan de GRn Holland Rijnland, SO Zorg, ODWH, Hecht, BSGR, Veiligheidsregio Hollands Midden en de Werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek op dit moment volgens de mei-circulaire een toename van 5% te zijn voorzien. Ons voorstel is derhalve om aan de hier genoemde Gemeenschappelijke Regelingen als uitgangspunt bij de opstelling van de begroting 2025 mee te geven dat de totale uitgaven in 2025 niet hoger kunnen zijn dan de totale uitgaven van 2024.

Bijlage: Berekeningen.

BIJLAGE

Gemeenschappelijke regelingen										
	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026	2027	2028		
Holland Rijnland	8.324.500	5957068 8.431.309	5957068 8.431.309	5957068 8.431.309	8.431.309 9.786.576	8.431.309 9.786.576	9.786.576			Begroting 2021 Begroting 2022 Begroting 2023, inclusief s Begroting 2024, inclusief s
		1,3%	10,6%	5,2%	0,0%	0,0%	0,0%			
RIF				5.872.513						
1 Alphen aan den Rijn			200.790.492	213.893.745	225.543.515	214.684.087	220.825.098	227.176.999		
2 Hillegom			36.600.483	38.871.839	40.978.676	38.901.701	40.022.504	41.177.166		
3 Kaag en Braassem			41.575.896	45.085.450	48.039.683	45.620.623	46.940.333	48.308.547		
4 Katwijk			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
5 Leiden			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
6 Leiderdorp			45.698.736	48.599.133	50.976.147	48.773.635	50.196.244	51.657.634		
7 Lisse			37.267.787	40.016.376	42.199.513	39.964.416	41.134.992	42.344.988		
8 Nieuwkoop			44.370.138	47.686.427	50.311.869	47.878.939	49.226.620	50.627.611		
9 Noordwijk			68.352.033	72.186.076	75.494.878	71.621.391	73.738.453	75.931.085		
10 Oegstgeest			36.861.587	38.871.229	40.696.878	39.003.637	40.111.618	41.248.930		
11 Teylingen			55.219.121	58.551.413	61.295.666	58.339.270	60.044.785	61.806.850		
12 Voorschoten			39.817.361	42.088.852	44.018.137	42.128.561	43.317.996	44.541.194		
13 Zoeterwoude			15.101.301	15.980.172	16.728.625	16.092.800	16.417.418	16.853.557		
			841.063.247	897.117.067	943.984.001	897.910.837	923.411.751	949.918.882		
				6,7%	5,2%	-4,9%	2,8%	2,9%		
Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	17.418.000	17.778.000 17.393.000	18.117.000 17.714.000	18.464.000 18.039.000		18.333.000				Begroting 2021 Begroting 2022 Begroting 2023 Begroting 2024
			18.290.000	18.691.000	19.072.000		19.504.000			
			18.290.000	20.103.000	20.515.000	20.976.000	21.442.000			
			5,2%	9,9%	2,0%	2,2%	2,2%			
1 Alphen aan den Rijn			200.790.492	213.893.745	225.543.515	214.684.087	220.825.098	227.176.999		
2 Hillegom			36.600.483	38.871.839	40.978.676	38.901.701	40.022.504	41.177.166		
3 Kaag en Braassem			41.575.896	45.085.450	48.039.683	45.620.623	46.940.333	48.308.547		
4 Katwijk			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
5 Leiden			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
6 Leiderdorp			45.698.736	48.599.133	50.976.147	48.773.635	50.196.244	51.657.634		
7 Lisse			37.267.787	40.016.376	42.199.513	39.964.416	41.134.992	42.344.988		
8 Nieuwkoop			44.370.138	47.686.427	50.311.869	47.878.939	49.226.620	50.627.611		
9 Noordwijk			68.352.033	72.186.076	75.494.878	71.621.391	73.738.453	75.931.085		
10 Oegstgeest			36.861.587	38.871.229	40.696.878	39.003.637	40.111.618	41.248.930		
11 Teylingen			55.219.121	58.551.413	61.295.666	58.339.270	60.044.785	61.806.850		
12 Voorschoten			39.817.361	42.088.852	44.018.137	42.128.561	43.317.996	44.541.194		
			825.961.946	881.136.895	927.255.376	881.818.037	906.994.333	933.065.325		
				6,7%	5,2%	-4,9%	2,9%	2,9%		
Hecht *)	49.356.000	49.356.000 58.869.000	49.356.000 58.869.000	49.356.000 58.869.000		58.869.000				Begroting 2021 RDOG Begroting 2022 RDOG Begroting 2023 op basis v Gemeentelijke bijdrage +
			62.899.000	62.899.000	62.899.000	62.899.000	62.899.000	62.899.000		
			62.899.000	68.555.000	68.555.000	68.555.000	68.555.000	68.555.000		
			19,3%	6,8%	9,0%	0,0%	0,0%	0,0%		
1 Alphen aan den Rijn			200.790.492	213.893.745	225.543.515	214.684.087	220.825.098	227.176.999		
2 Bodegraven-Reeuwijk			56.164.811	60.883.996	64.395.293	61.465.404	63.219.224	65.042.849		
3 Gouda			165.127.940	177.263.870	187.071.362	178.716.630	183.776.127	189.005.952		
4 Hillegom			36.600.483	38.871.839	40.978.676	38.901.701	40.022.504	41.177.166		
5 Kaag en Braassem			41.575.896	45.085.450	48.039.683	45.620.623	46.940.333	48.308.547		
6 Katwijk			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
7 Krimpenerwaard			96.127.338	104.207.065	110.685.337	105.185.114	108.117.370	111.184.045		
8 Leiden			257.997.109	278.171.504	294.249.823	281.173.076	289.330.894	297.683.787		
9 Leiderdorp			45.698.736	48.599.133	50.976.147	48.773.635	50.196.244	51.657.634		
10 Lisse			37.267.787	40.016.376	42.199.513	39.964.416	41.134.992	42.344.988		
11 Nieuwkoop			44.370.138	47.686.427	50.311.869	47.878.939	49.226.620	50.627.611		
12 Noordwijk			68.352.033	72.186.076	75.494.878	71.621.391	73.738.453	75.931.085		
13 Oegstgeest			36.861.587	38.871.229	40.696.878	39.003.637	40.111.618	41.248.930		
14 Teylingen			55.219.121	58.551.413	61.295.666	58.339.270	60.044.785	61.806.850		
15 Voorschoten			39.817.361	42.088.852	44.018.137	42.128.561	43.317.996	44.541.194		
16 Waddinxveen			53.123.568	56.482.557	59.042.909	56.191.734	57.657.335	58.976.955		
17 Zoeterwoude			15.101.301	15.980.172	16.728.625	16.092.800	16.417.418	16.853.557		
18 Zuidplas			70.672.478	74.981.130	78.447.370	75.003.441	76.995.799	79.054.880		
			1.430.572.334	1.531.464.012	1.614.025.887	1.538.195.348	1.581.790.658	1.626.745.189		
				7,1%	5,4%	-4,7%	2,8%	2,8%		

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland	12.307.281	12.307.281	12.307.281	12.307.281						Begroting 2021
		13.524.754	13.524.754	13.524.754	13.524.754					Begroting 2022
			13.955.521	13.955.521	13.955.521	13.955.521				Begroting 2023
			13.888.000	15.796.002	15.782.833	15.900.490	15.798.173			Begroting 2024 Bijdragen
			9,9%	3,2%	-0,1%	0,7%	-0,6%			
1 Bodegraven-Reeuwijk			56.164.811	60.883.996	64.395.293	61.465.404	63.219.224	65.042.849		
2 Gouda			165.127.940	177.263.870	187.071.362	178.716.630	183.776.127	189.005.952		
3 Katwijk			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
4 Leiden			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
5 Leiderdorp			45.698.736	48.599.133	50.976.147	48.773.635	50.196.244	51.657.634		
6 Oegstgeest			36.861.587	38.871.229	40.696.878	39.003.637	40.111.618	41.248.930		
7 Voorschoten			39.817.361	42.088.852	44.018.137	42.128.561	43.317.996	44.541.194		
8 Waddinxveen			53.123.568	56.482.557	59.042.909	56.191.734	57.657.335	58.976.955		
9 Wassenaar			38.816.287	41.277.222	43.836.402	41.648.595	42.982.038	44.360.982		
10 Zoeterwoude			15.101.301	15.980.172	16.728.625	16.092.800	16.417.418	16.853.557		
11 Waterschap?										
			670.119.903	716.733.385	754.466.170	718.922.774	739.113.689	759.932.375		
				7,0%	5,3%	-4,7%	2,8%	2,8%		
Veiligheidsregio Hollands Midden	51.217.394	51.217.000	51.217.000	51.217.000						Begroting 2021
		51.883.220								Begroting 2022
			53.584.994	53.585.000	53.585.000	53.585.000				Begroting 2023, gemeent
		51.581.000	53.585.000	60.028.000	60.028.000	60.028.000	60.028.000			Begroting 2024
			1,3%	3,3%	12,0%	0,0%	0,0%	0,0%		
1 Alphen aan den Rijn			200.790.492	213.893.745	225.543.515	214.684.087	220.825.098	227.176.999		
2 Bodegraven-Reeuwijk			56.164.811	60.883.996	64.395.293	61.465.404	63.219.224	65.042.849		
3 Gouda			165.127.940	177.263.870	187.071.362	178.716.630	183.776.127	189.005.952		
4 Hillegom			36.600.483	38.871.839	40.978.676	38.901.701	40.022.504	41.177.166		
5 Kaag en Braassem			41.575.896	45.085.450	48.039.683	45.620.623	46.940.333	48.308.547		
6 Katwijk			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
7 Krimpenwaard			96.127.338	104.207.065	110.685.337	105.185.114	108.117.370	111.184.045		
8 Leiden			257.997.109	278.171.504	294.249.823	281.173.076	289.330.894	297.683.787		
9 Leiderdorp			45.698.736	48.599.133	50.976.147	48.773.635	50.196.244	51.657.634		
10 Lisse			37.267.787	40.016.376	42.199.513	39.964.416	41.134.992	42.344.988		
11 Nieuwkoop			44.370.138	47.686.427	50.311.869	47.878.939	49.226.620	50.627.611		
12 Noordwijk			68.352.033	72.186.076	75.494.878	71.621.391	73.738.453	75.931.085		
13 Oegstgeest			36.861.587	38.871.229	40.696.878	39.003.637	40.111.618	41.248.930		
14 Teylingen			55.219.121	58.551.413	61.295.666	58.339.270	60.044.785	61.806.850		
15 Voorschoten			39.817.361	42.088.852	44.018.137	42.128.561	43.317.996	44.541.194		
16 Waddinxveen			53.123.568	56.482.557	59.042.909	56.191.734	57.657.335	58.976.955		
17 Zoeterwoude			15.101.301	15.980.172	16.728.625	16.092.800	16.417.418	16.853.557		
18 Zuidplas			70.672.478	74.981.130	78.447.370	75.003.441	76.995.799	79.054.880		
			1.430.572.334	1.531.464.012	1.614.025.887	1.538.195.348	1.581.790.658	1.626.745.189		
				7,1%	5,4%	-4,7%	2,8%	2,8%		
Werkbedrijven Kust- Duin- en Bollenstre	4.300.000									Begroting 2021
		20.635.067								Begroting 2022
			19.510.460	19.175.000	18.885.000	18.595.000				Begroting 2023
			19.386.000	20.165.000	19.483.000	18.781.000	18.048.000			Begroting 2024, Gemeent
			-5,4%	3,4%	-3,4%	-3,6%	-3,9%			
1 Hillegom			36.600.483	38.871.839	40.978.676	38.901.701	40.022.504	41.177.166		
2 Katwijk			109.704.157	117.643.177	123.850.208	117.450.889	120.717.844	124.122.160		
3 Lisse			37.267.787	40.016.376	42.199.513	39.964.416	41.134.992	42.344.988		
4 Noordwijk			68.352.033	72.186.076	75.494.878	71.621.391	73.738.453	75.931.085		
5 Oegstgeest			36.861.587	38.871.229	40.696.878	39.003.637	40.111.618	41.248.930		
6 Teylingen			55.219.121	58.551.413	61.295.666	58.339.270	60.044.785	61.806.850		
7 Wassenaar			38.816.287	41.277.222	43.836.402	41.648.595	42.982.038	44.360.982		
			382.821.454	407.417.333	428.352.221	406.929.898	418.752.234	430.992.161		
				6,4%	5,1%	-5,0%	2,9%	2,9%		
*):	Regionale dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden RDOG HM									
**):	Vanaf 2023 zelfstandig, voorheen bij Holland Rijnland									
		Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026	2027	2028	
Totaal Gemeenschappelijke Regelingen	142.923.175	170.736.350	177.563.941	194.458.264						
		19%	4%	10%						

Motie nr. :

Van : PrO, Hart voor Oegstgeest, D66, CDA en VVD

Onderwerp : Kaderstelling Begroting 2025 Gemeenschappelijke Regelingen

Aangenomen met: stemmen voor en stemmen tegen

Verworpen met: stemmen voor en stemmen tegen

Motie

De raad van de gemeente Oegstgeest, in vergadering bijeen op 7 november 2023;

Constaterende dat:

- De bijdrage vanuit het Rijk al enige jaren ontoereikend is om de toenemende taken van de gemeente naar behoren uit te voeren;
- Gemeenten onvoldoende gecompenseerd worden voor inflatie, indexaties, stijgende grondstofprijzen en hogere salarissen als gevolg van CAO wijzigingen;
- Gemeenten hierdoor gedwongen zijn na te denken over het bijstellen van ambities, het verhogen van lokale belastingen of het bezuinigen op uitgaven;
- In onze gemeentelijke meerjarenbegroting zichtbaar is dat de rek eruit is.

Voorts constaterende dat:

- De gemeente belangrijke taken samen met andere gemeenten in Gemeenschappelijke regelingen of met Verbonden partijen uitvoert;
- Deze gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen hun stijgende kosten door indexatie, prijsstijgingen, CAO-afspraken en ambitieuze plannen bij de gemeente opvoeren;
- De gemeentelijke bijdrage aan hen hierdoor al enkele jaren in absolute en relatieve zin fors stijgt;
- De gemeente per saldo minder overhoudt voor het lokale deel van taken, opgaven en ambities, terwijl de gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen wel een hogere rekening presenteren.

Overwegende dat:

- Het voor de gemeente van groot belang is om evenwicht te krijgen in de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen ten opzichte van de ruimte voor lokaal beleid. Dit evenwicht kan worden hersteld door de ontwikkeling van het totale uitgavenniveau van de gemeenschappelijke regelingen te koppelen aan de ontwikkeling van de gemeentelijke ontvangsten uit het gemeentefonds (het zogenaamde “trap-op trap-af” principe);
- Uit de Mei-circulaire van het Ministerie van BZK (kenmerk 2023-0000285703) blijkt dat de algemene uitkering van het gemeentefonds aan gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regelingen Holland Rijnland, BSGR, ODHW, HECHT, KDB en de Veiligheidsregio Hollands Midden in 2025 ten opzichte van 2024 gemiddeld met 5% toeneemt;
- Het voor een effectief budgetbeheer en daarbij horende bestuurlijke afspraken noodzakelijk is om tijdig een duidelijke kaderstelling aan de genoemde gemeenschappelijke regelingen mee te geven.

Is van oordeel dat:

- De begrotingen van Holland Rijnland, BSGR, ODHW, HECHT, KDB en de Veiligheidsregio Hollands Midden voor het jaar 2025 een maximale budgetstijging van 5% ten opzichte van de begroting 2024 mogen laten zien;
- Deze kaderstelling door alle deelnemers van de genoemde deelnemende gemeenten uiterlijk aan het einde van het kalenderjaar 2023 aan de gemeenschappelijke regelingen wordt meegedeeld, zodat elke regeling voldoende tijd heeft om binnen dit kader en gebruik makend van hun professionele expertise goede afwegingen te maken die leiden tot een begroting met een beheerste groei van maximaal 5% ten opzichte van de begroting 2024.

Verzoekt het college:

- Als vertegenwoordiger in de algemene en dagelijkse besturen van de genoemde gemeenschappelijke regelingen dit standpunt naar voren te brengen.

Verzoekt de griffie:

- Deze motie en de stemuitslag van de raadsbehandeling toe te sturen aan de raden van andere gemeenten die deelnemen aan de genoemde gemeenschappelijke regelingen;
- Hierbij het verzoek te doen deze motie in haar raadsvergadering te behandelen;
- Bij voldoende steun van deze motie haar college te verzoeken dit standpunt in de betreffende gemeenschappelijke regelingen naar voren te brengen.

En gaat over tot de orde van de dag.

PrO

Hart voor Oegstgeest

D66

CDA

Tom Groot

Karin Rosdorff

Jeroen Das

Tobias van der Hoeven

VVD

Matthijs Huizing